

CÁC BIỆN PHÁP TẠO THUẬN LỢI CHO THƯƠNG MẠI PHI GIẤY TỜ XUYÊN BIÊN GIỚI TRONG ASEAN VÀ ĐỀ XUẤT NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN

ĐOÀN QUỲNH THƯƠNG *

Tóm tắt: Sự phát triển của khoa học công nghệ đã dẫn tới nhu cầu chuyển đổi số trong nhiều lĩnh vực, trong đó có thương mại quốc tế nhằm tăng tốc độ cho các giao dịch thương mại, tăng cường tính bảo mật và sự minh bạch, đồng thời giảm bớt chi phí kinh doanh cho doanh nghiệp và chi phí quản lý cho các chính phủ. Bài viết phân tích các biện pháp tạo thuận lợi cho thương mại phi giấy tờ xuyên biên giới trong ASEAN và đưa ra một số đề xuất nâng cao hiệu quả thực hiện. Kết quả nghiên cứu cho thấy tiếp cận của ASEAN với thương mại phi giấy tờ giống với WTO, là sử dụng nền tảng số để thay thế tài liệu giấy trong xuất nhập khẩu. Bên cạnh nhiều hoạt động chung đã được triển khai, ASEAN cần tiếp tục có sự đồng thuận về chính sách, hoàn thiện khung pháp lý và nâng cao hạ tầng công nghệ thông tin để triển khai thương mại phi giấy tờ xuyên biên giới trong khu vực.

Từ khóa: Thương mại phi giấy tờ xuyên biên giới; ASEAN; cơ chế một cửa ASEAN; giao dịch điện tử

Nhận bài: 25/02/2025

Hoàn thành biên tập: 29/9/2025

Duyệt đăng: 29/9/2025

MEASURES TO FACILITATE CROSS-BORDER PAPERLESS TRADE IN ASEAN AND PROPOSALS TO ENHANCE IMPLEMENTATION EFFICIENCY

Abstract: The development of science and technology has led to the growing demand for digital transformation in various sectors, including international trade, in order to accelerate transaction speeds, enhance security and transparency, and reduce business costs for enterprises and administrative costs for governments. This article analyses the measures to facilitate cross-border paperless trade in ASEAN and provides proposals to improve their implementation efficiency. The research findings show that ASEAN's approach to cross-border paperless trade aligns with that of the WTO, namely using digital platforms to replace paper-based documents in import and export procedures. Besides various joint initiatives already undertaken, ASEAN needs to promote policy convergence, to further develop a coherent regional legal framework, and to enhance information technology infrastructure for effective implementation of cross-border paperless trade within the region.

Keywords: Cross-border paperless trade; ASEAN; ASEAN single window; electronic transactions

Received: 25 February 2025; Editing completed: 29 September 2025; Accepted for publication: 29 September 2025

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, sự phát triển của khoa học công nghệ cùng quá trình số hoá nhanh chóng nền kinh tế toàn cầu đã dẫn tới xu hướng số hoá thông tin và trao đổi các dữ liệu, tài liệu dưới dạng điện tử thay cho các tài liệu bản in

truyền thống trong hoạt động thương mại quốc tế (hay còn gọi là thương mại phi giấy tờ - cross-border paperless trade). Thương mại phi giấy tờ đã được triển khai ở nhiều nơi trên thế giới như: Hà Lan và Trung Quốc thử nghiệm việc triển khai chứng nhận các biện pháp kiểm dịch động thực vật và an toàn vệ sinh thực phẩm (sanitary and phytosanitary

* Thạc sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: thuongdq@hlu.edu.vn